

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG BREDE DOORLICHTING

GO! ATHENA-CAMPUS TER BRUYNINGE BuSO TE MARKE

Hoofdstructuur buitengewoon secundair onderwijs

Instellingsnummer 27301

Instelling GO! athena-campus Ter Bruyninge BuSO
Bruyningstraat 52 - 8510 MARKE

Beleidsverantwoordelijke Hilde VAN BRUSSEL

Telefoonnummer 056 22 59 20

E-mail info@athena-terbruyninge.be

Website www.athena-school.be

Bestuur GO! scholengroep Mandel en Leie
Hugo Verrieststraat 68 - 8800 ROESELARE

Scholengemeenschap Scholengemeenschap Kortrijk
Hugo Verrieststraat 68 - 8800 ROESELARE

Centrum voor leerlingenbegeleiding GO! centrum voor leerlingenbegeleiding Mandel en Leie
Renaat De Rudderlaan 6 - 8500 KORTRIJK

Start doorlichting 27/02/2023

Einde doorlichting 03/03/2023

Inspectieteam Bart TABRUYN
Wim BAUDE
Wouter DE CEULAERDE
Maaïke KUMS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	6
3	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
3.1	Algemene en sociale vorming in Opleidingsvorm 1	9
3.2	Algemene en sociale vorming in Opleidingsvorm 2	13
3.3	Beroepsgerichte vorming in Opleidingsvorm 3 Hoeklasser - kwalificatiefase	16
4	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	20
5	Respecteert de school de regelgeving?	22
6	Samenvatting	23
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	23
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	24
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	24
6.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	25
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	26

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

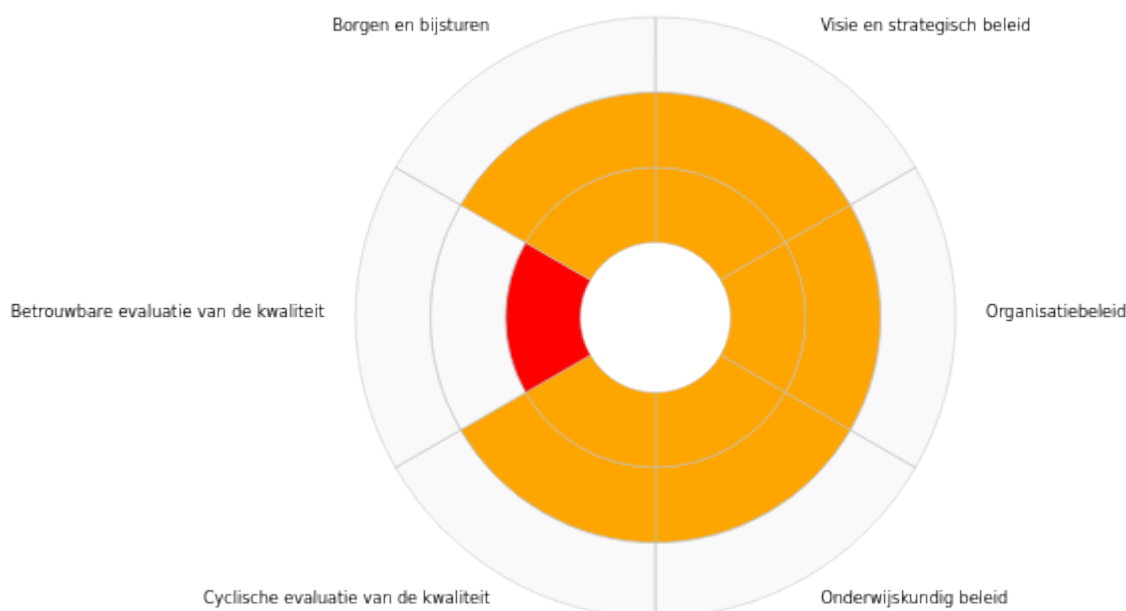
1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid De school heeft een visie op leerlingenbegeleiding en op hoe ze gelijke onderwijskansen realiseren wil voor alle leerlingen. Het beleidsteam van de school weet ook wat ze met het onderwijsaanbod wil bereiken en waar ze terecht op wil inzetten. Maximale leerwinst en functioneel lesgeven zijn daar voorbeelden van, maar de visie hierop is nog te weinig richtinggevend voor de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk. Ook de visie op onderwijs voor leerlingen type 4 en type 6 is onvoldoende richtinggevend om de onderwijsleerpraktijk voor deze leerlingen daadwerkelijk en schoolbreed aan te sturen. De school heeft bovendien beperkt zicht op hoe ze haar visie wil realiseren en mist een gedegen en gedragen strategisch plan om sommige vernieuwingen stapsgewijs te implementeren en de gedragenheid van de visie te verhogen. Daardoor vindt deze visie slechts gedeeltelijk ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk.

Organisatiebeleid De school ontwikkelt en voert een beleid. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en biedt mogelijkheden tot participatie. Hoewel de essentiële informatie vlot en tijdig bereikbaar is, ervaren heel wat teamleden de interne communicatie als beperkt transparant en soms weinig stimulerend. De schoolleiding communiceert over praktische afspraken en verwachtingen maar laat kansen liggen om helder en laagdrempelig te communiceren over doelen, resultaten, (gewenste) effecten en gemaakte keuzes. Ze benut nog niet alle kansen om hierover in dialoog te gaan met teamleden en multidisciplinaire expertisedeling tussen hen te stimuleren. Ze werkt wel goed samen met externen om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding te versterken.

Onderwijskundig beleid De school is erin geslaagd om een performant digitaal systeem van handelingsplanning uit te werken. Hierover zijn er duidelijke afspraken en maatregelen ontwikkeld die hebben geleid tot een goede systematiek die kansen biedt om doelgericht onderwijs op maat aan te sturen. De school geeft de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding hiermee vorm, maar ze slaagt er nog niet in om de klaspraktijk schoolbreed en voldoende inhoudelijk aan te sturen. De verwachtingen die de school stelt met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. De school beschikt over een beperkt aantal systemen en structuren om de maatregelen en afspraken te realiseren. Vooral in opleidingsvorm drie ontbreekt directe sturing vanuit duidelijke en gedragen mandaten waarbij de taakverdeling en de verantwoordelijkheden voor alle teamleden transparant zijn. De school tracht teamleden te ondersteunen, maar de inhoudelijke aansturing, ondersteuning en opvolging van de verschillende vakgroepen versterken is een groeikans. Het is uiteraard een blijvende verantwoordelijkheid van elk personeelslid om open te staan voor deze ondersteuning en om het onderwijs samen en multidisciplinair vorm te geven.

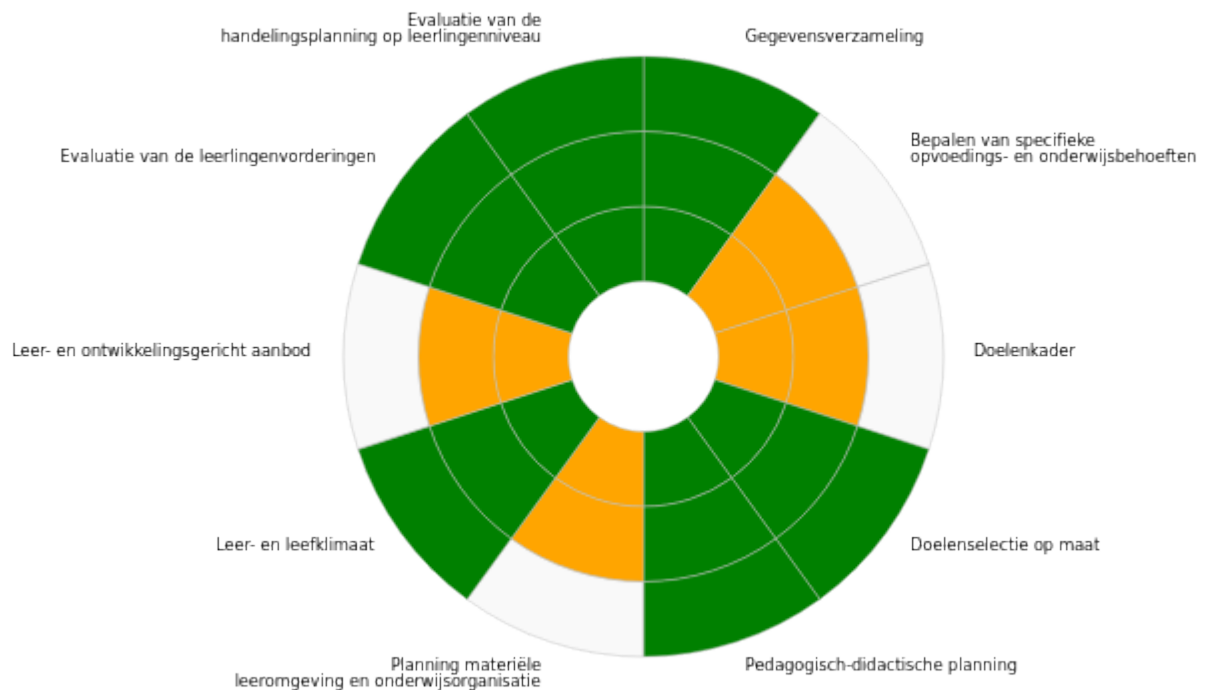
Cyclische evaluatie van de kwaliteit De school evalueert verschillende relevante aspecten van de schoolwerking. Zo onderzocht ze onder meer de kwaliteit van oudercontacten en het eigen gelijke onderwijskansen beleid (gok). Ook de systematiek om het digitale handelingsplan vorm te geven, werd meermaals geëvalueerd. De school heeft echter beperkt aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk op de klasvloer en de leereffecten op langere termijn. De evaluatie is weinig systematisch en cyclisch. Het is een groeikans om bijvoorbeeld op basis van streefdoelen, met daaraan gekoppelde indicatoren en een tijdspad, na te gaan in welke mate de gekozen afspraken en maatregelen bijdragen tot het realiseren van de schoolvisie.

- Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit** De school evalueert de kwaliteit van haar onderwijs zelden op basis van de beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve bronnen of de expertise van relevante partners. Zo laat ze onder meer kansen liggen om ontwikkelde lesbundels te evalueren of om externe partners als stage- en maatwerkbedrijven doelgericht te bevragen. Ze besteedt bij haar evaluaties nauwelijks aandacht aan een analyse van de resultaten en effecten bij de leerlingen. Verplichte evaluaties zoals de jaarlijkse bespreking van de samenwerkingsovereenkomst met het CLB en de gokwerking gebeuren wel. Andere evaluaties vertrekken eerder vanuit een algemeen aanvoelen en zijn daardoor weinig betrouwbaar. Het is een werkpunt om evaluaties niet enkel actiegericht maar vooral doelgericht uit te voeren.
- Borgen en bijsturen** De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. De sterke groei van het aantal leerlingen en het veranderende doelpubliek brengen heel wat uitdagingen met zich mee. Het is een werkpunt om ondanks deze veranderingen te bewaren wat goed is waar dat kan en gezamenlijk op zoek te gaan naar alternatieven wanneer dat noodzakelijk is. Hoewel zowel de schoolleiding als vrijwel alle personeelsleden een pluim verdienen voor het engagement en het continu zoeken naar verbetering, laat de school kansen liggen om haar werking meer doelgericht en stapsgewijs bij te stellen vanuit evaluaties en vanuit gedetecteerde noden bij leerlingen en personeel. Het kwaliteitsvolle traject met een externe begeleider dat de school loopt om het doelenkader bij te stellen, is hierop een uitzondering en kan een aanzet zijn om ook voor andere aspecten van de schoolwerking doordachte ontwikkelingstrajecten uit te werken.

3 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

3.1 Algemene en sociale vorming in Opleidingsvorm 1

Gegevensverzameling Het multidisciplinaire team verzamelt relevante leerling- en contextgegevens om te komen tot een totaalbeeld van de beginsituatie van iedere leerling. Het multidisciplinaire team verzamelt gericht informatie over de leervorderingen en de totale persoonlijkheidsontwikkeling. Het is nog een uitdaging om de sterktes van de leerlingen beter in kaart te brengen. De verzamelde gegevens zijn actueel, toegankelijk, hanteerbaar voor de teamleden en bruikbaar voor de volgende fases van de handelingsplanning.

- Bepalen van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften** Het multidisciplinaire team analyseert slechts een deel van de verzamelde gegevens. Het formuleert in de beginsituatie op een goede wijze behoeften gerelateerd aan de specifieke ondersteuningsvraag van elke leerling. Daarnaast analyseert het multidisciplinaire team voor elke leerling de beschikbare gegevens met betrekking tot het welbevinden, de sociale vaardigheden, de gezondheid en het gedrag met het oog op het bepalen van prioritaire vakoverschrijdende opvoedings- en onderwijsbehoeften. Het is nog een werkpunt om de verzamelde individuele leervorderingen te analyseren en zo onderwijsbehoeften te detecteren die bruikbaar zijn voor de aansturing van de doelenselectie binnen elk ingericht vak.
- Doelenkader** De doelenselectie is gebaseerd op de ontwikkelingsdoelen van opleidingsvorm één maar slechts in beperkte mate op de bijhorende uitgangspunten. In het schooleigen doelenkader is er aandacht voor de contexten wonen, werken en vrije tijd, maar het team is minder vertrouwd met de andere uitgangspunten die vertrekken vanuit het burgerschapsparadigma. Het multidisciplinaire team concretiseert de ontwikkelingsdoelen in een schooleigen doelenkader. Het is hierbij nog een werkpunt om de doelen voor de verschillende vakken binnen elke context beter op elkaar af te stemmen. Het is ook een verbeterpunt om duidelijke afspraken te maken over een verticale opbouw binnen elke context waarbij er toenemende aandacht is voor zelfrealisatie, zelfbeschikking en participatie.
- Doelenselectie op maat** De klassenraad stuurt het grootste deel van de doelenselectie aan op basis van multidisciplinair overleg. De klassenraad selecteert voor elke leerling een aantal vakoverschrijdende doelen die rekening houden met de vastgestelde behoeften op het vlak van welbevinden, sociale vaardigheden, gezondheid en gedrag. Daarnaast selecteren de teamleden in het groepswerkplan per vak een aantal vakinhoudelijke doelstellingen die ze nastreven voor elke leerling van de groep. Het is nog een uitdaging om ook per leerling individuele doelen te selecteren die aansluiten bij hun specifieke onderwijsbehoeften om alle leerlingen maximale leerkansen te bieden in elk vak. De klassenraad vertaalt de gekozen doelen wel in concrete en operationele doelen die haalbaar, realistisch in tijdsbesteding en zinvol zijn. De klassenraad kan bij het concretiseren nog meer aandacht schenken aan de ontwikkelingsdomeinen (psychomotorisch, cognitief, sociaal-emotioneel) om de gerichtheid van de doelenselectie op een harmonische ontwikkeling te versterken. De samenhang tussen de doelen kan nog groeien omdat de klassenraad bij het selecteren van doelen vertrekt vanuit vakken en niet vanuit vastgestelde noden van leerlingen.

Pedagogisch-didactische planning	Het multidisciplinaire team stelt in overleg de pedagogisch-didactische planning op voor een groep en stemt deze af op de beginsituatie en op de vooropgestelde doelen van deze groep. Het heeft hierbij voldoende aandacht voor alle contexten. De leraren concretiseren de leerinhouden en werkvormen in het groepshandelingsplan en houden hierbij rekening met de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de meeste leerlingen. Het is nog een uitdaging om, binnen elk vak, de interne differentiatie en de individuele benadering op basis van individuele behoeften van leerlingen te plannen. Zeker voor de blinde leerlingen, de leerlingen met een zware motorische beperking en de leerlingen met sterkere cognitieve mogelijkheden is dit een aandachtspunt. De planning van de paramedische hulpverlening is wel sterk gericht op de noden van deze leerlingen. Het multidisciplinaire team plant op een goede manier de orthopedagogische aanpak van vooropgestelde vakoverschrijdende doelen op het vlak van welbevinden, sociale vaardigheden, gezondheid en gedrag.
Planning materiële leeromgeving en onderwijsorganisatie	Het multidisciplinaire team benut nog niet alle mogelijkheden om doelgerichte organisatorische maatregelen te plannen die de realisatie en de evaluatie van de vooropgestelde doelen binnen de vooropgestelde periode mogelijk maken. Het is een werkpunt om de frequentie en de intensiteit van het aanbod af te stemmen op de behoeften van elke leerling. De groepeeringsvormen komen tegemoet aan de behoeften van de meeste leerlingen, maar onvoldoende aan de behoeften van de blinde leerlingen en de leerlingen met sterkere cognitieve mogelijkheden. De leermiddelen, visualisaties, stappenplannen en hulpmiddelen ondersteunen het leerproces van de leerlingen. Het afstemmen van de leermiddelen en de hulpmiddelen op de behoeften van de blinde leerlingen is nog een verbeterpunt. Het team laat bovendien nog kansen liggen om communicatieve en digitale hulpmiddelen voor leerlingen te implementeren en communicatieve- en ICT-doelen in het totale aanbod te integreren. De infrastructuur in de school is sterk afgestemd op de noden van de leerlingen en de leraren benutten deze ten volle om een veilige leef- en leercontext te creëren voor de leerlingen.
Leer- en leefklimaat	De teamleden creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Ze hebben een goed zicht op de sociale relaties onder de leerlingen en komen tegemoet aan de socio-emotionele noden van de leerlingen. De teamleden motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. Ze maken duidelijke afspraken en regels die herkenbaarheid en veiligheid scheppen en hanteren die consequent. De teamleden geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback die systematisch ingebed is in het onderwijsleerproces en die plaatsvindt in een klimaat van veiligheid. De feedback is constructief, goed gedoseerd en volgt kort op de leerervaring. De feedback op het rapport is sterk gericht op de doelen en de volgende stappen in het leerproces.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

Het aanbod is afgestemd op de geselecteerde doelen en op de ontwikkelingsdoelen. Het multidisciplinaire team levert inspanningen om het onderwijsaanbod passend, activerend, betekenisvol en samenhangend te maken, maar slaagt hierin niet altijd. Onder meer het aanbod in de ‘werkklass’ is nog te weinig gericht op het simuleren van een beschermd leefmilieu en op de context ‘werken’. Ook het aanbod in het vak functionele vaardigheden is weinig betekenisvol, rekening houdend met de finaliteit van opleidingsvorm één. Het aanbod op het vlak van ‘wonen’, tijdens de stages in de dagcentra, de lichamelijke opvoeding en bewegingsactiviteiten en in een aantal ateliers draagt wel optimaal bij tot integratie in een beschermd leefmilieu. Het afstemmen van doelen tussen de werk- en vrije tijdsateliers in het algemeen en het realiseren van horizontale samenhang in het totale vakkenaanbod zijn nog werkpunten. De teamleden spelen flexibel in op de noden van de leerlingen. Ze sturen hun onderwijsgroepsaanbod, de mate en de aard van begeleiding en ondersteuning voortdurend bij wanneer de situatie dit vraagt. Er is echter nog weinig aandacht voor klasinterne differentiatie in aanbod, rekening houdende met de behoeften van elke individuele leerling.

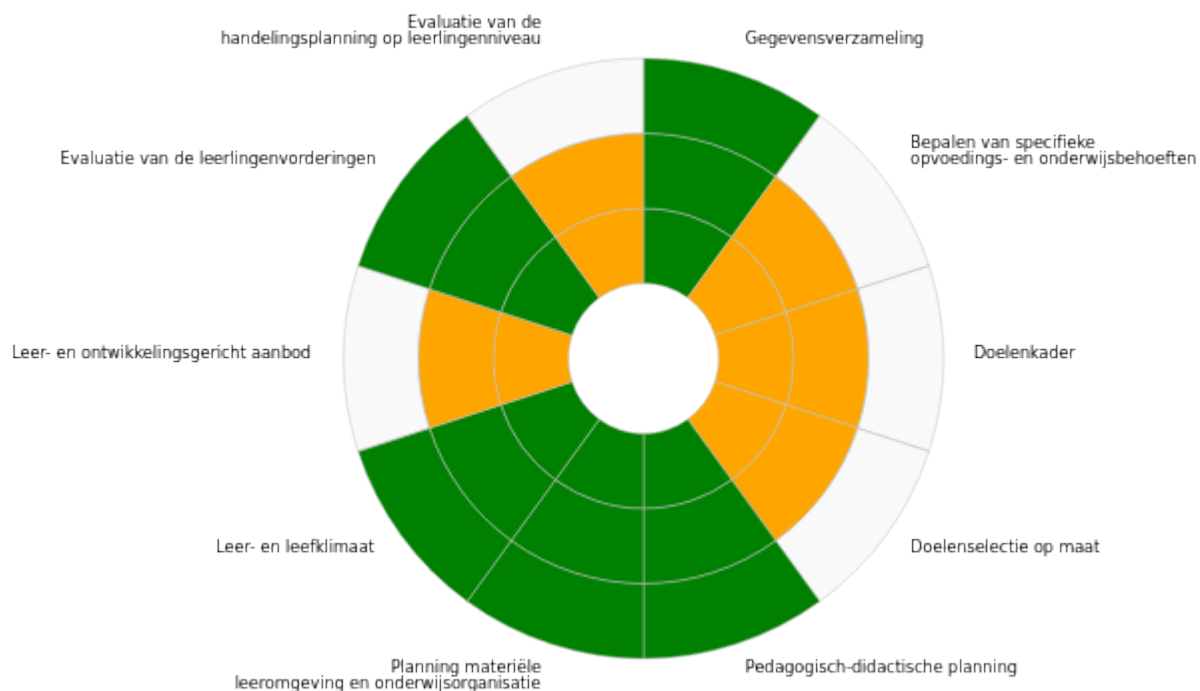
Evaluatie van de leerlingenvorderingen

De evaluatie is afgestemd op de geselecteerde doelen en de ontwikkelingsdoelen. De evaluatie is representatief voor het aanbod, transparant, betrouwbaar en breed. De teamleden hanteren objectieve beoordelingscriteria en evalueren in multidisciplinair overleg waar mogelijk. De neerslag van de evaluaties is voor alle betrokkenen beschikbaar en bruikbaar voor het vervolgtraject van de handelingsplanning. Het is nog een uitdaging om leerlingen op hun niveau te betrekken bij hun evaluatieproces en hen zo meer inzicht te geven in wat ze goed kunnen alsook in hun interesses.

Evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau

Het multidisciplinaire team reflecteert geregeld en systematisch over de handelingsplanning voor de leerlingengroep en voor de individuele leerling. Op basis van deze reflectie stuurt het multidisciplinaire team de vakoverschrijdende doelen, de orthopedagogische aanpak en het aanbod van de leerlingen bij. De teamleden sturen het handelingsplan bij indien nodig.

3.2 Algemene en sociale vorming in Opleidingsvorm 2

Gegevensverzameling Het multidisciplinaire team verzamelt relevante leerling- en contextgegevens om te komen tot een goed beeld van de beginsituatie van iedere leerling. De verzamelde gegevens zijn actueel en hanteerbaar voor de teamleden. Niet alle gegevens zijn vlot toegankelijk voor de teamleden, meer bepaald een transparant overzicht van de leervorderingen over de schooljaren heen kon door de teamleden niet geraadpleegd worden. Het is een aandachtspunt om de toegankelijkheid van alle beschikbare gegevens voor alle teamleden te garanderen.

Bepalen van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften Het multidisciplinaire team analyseert een deel van de verzamelde gegevens om onderwijs op maat mogelijk te maken. Daarbij vertrekt het team vanuit de vooraf bepaalde vakken of activiteiten en niet vanuit de globale of individuele beeldvorming. Hierdoor is de afstemming tussen de geselecteerde opvoedings- en onderwijsbehoeften en de beginsituatie minder duidelijk. Het is een werkpunt voor het multidisciplinaire team om zowel sociaal-emotionele behoeften als onderwijskundige noden op een gestructureerde wijze en voldoende genuanceerd in kaart te brengen zodat deze kunnen aangewend worden voor de aansturing van de individuele doelenselectie van elke leerling.

Doelenkader De doelenselectie is gebaseerd op de ontwikkelingsdoelen voor opleidingsvorm twee. Het team is niet vertrouwd met de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen die vertrekken vanuit het burgerschapsparadigma met aandacht voor zelfrealisatie, zelfbeschikking en participatie. De vakgroep stelde een leerlijn op die gebaseerd is op vakken en thema's maar vertrekt daarbij niet vanuit de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen met de drie levensdomeinen van wonen, vrije tijd en werken. De nadruk ligt daarbij in de eerste fase zeer sterk op talige en numerieke ontwikkeling die vallen onder de overkoepelende ontwikkelingsdoelen en in heel beperkte mate op andere ontwikkelingsdoelen. In de tweede fase is er een duidelijkere gerichtheid op de einddoelstelling van de opleidingsvorm binnen de activiteit functionele vaardigheden. De keuze om daarnaast nog andere specifieke vakken te kiezen, belemmert een gerichte doelenselectie. Het is een werkpunt om bij de selectie van de doelen te vertrekken vanuit de wettelijk bepaalde ontwikkelingsdoelen en niet vanuit een vooraf vastgelegde vakkenstructuur. Daarbij kan er veel meer nadruk gelegd worden op een evenwichtige selectie volgens de verschillende levensdomeinen (wonen, vrije tijd, werken). Daarnaast is het een opdracht voor het team om duidelijke afspraken te maken over de operationalisering van de ontwikkelingsdoelen met aandacht voor de drie ontwikkelingsdomeinen (psychomotorisch, cognitief, sociaal-emotioneel).

Doelenselectie op maat De klassenraad selecteert voor individuele leerlingen doelen in het individueel handelingsplan. Deze selectie gebeurt vanuit een vakgericht denken en is onvoldoende onderbouwd vanuit een gerichte analyse door het multidisciplinaire team van de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van elke leerling. De klassenraad vertaalt de geselecteerde doelen gedeeltelijk in concrete, operationele doelen die haalbaar, realistisch in tijdsbesteding en zinvol zijn. De geselecteerde doelen zijn nog niet ten volle gericht op een harmonische ontwikkeling en vertonen in beperkte mate samenhang.

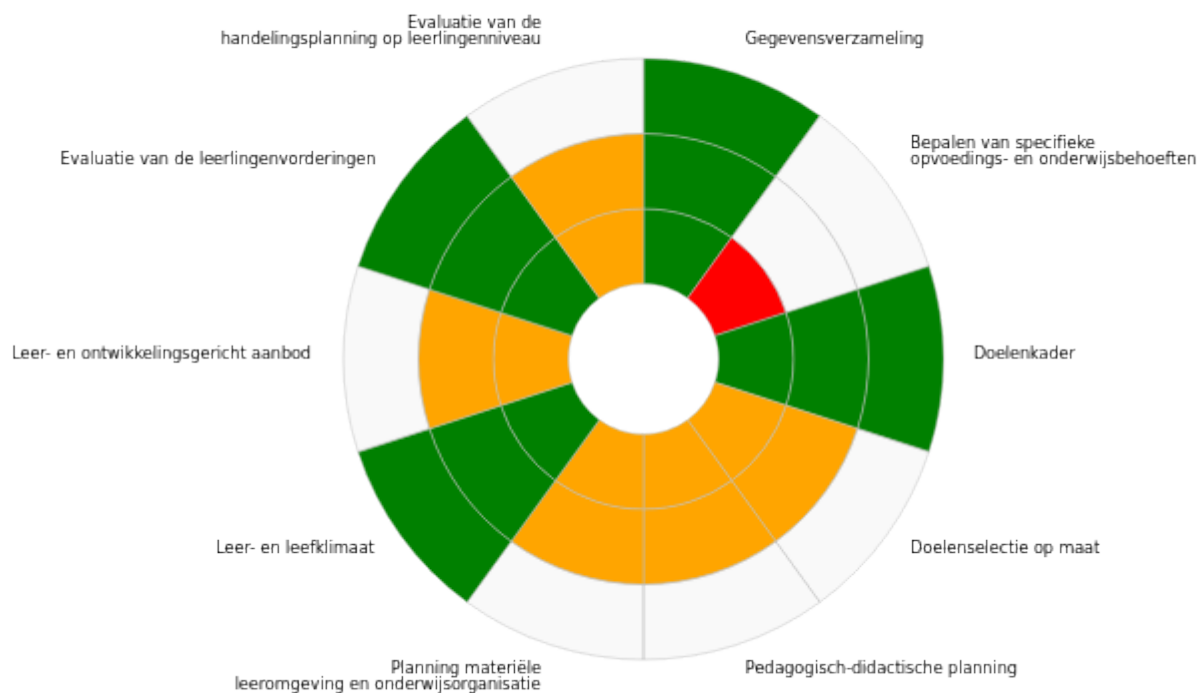
Pedagogisch-didactische planning De leraren van de algemene en sociale vorming stellen in overleg de pedagogisch-didactische planning op voor een groep en in zekere mate ook voor individuele leerlingen. Het is echter nog een aandachtspunt om de pedagogisch-didactische planning af te stemmen op de beginsituatie en de vooropgestelde doelen van elke individuele leerling, eerder dan te vertrekken vanuit het vooraf vastgelegde onderwijsaanbod. Het is eveneens een aandachtspunt om erover te waken dat in de planning alle ontwikkelingsdomeinen op een evenwichtige wijze aan bod komen. De logopedische hulpverlening wordt actief ingepland in de verschillende klassen zodat er optimaal kan ingespeeld worden op de individuele noden van de leerlingen.

Planning materiële leeromgeving en onderwijsorganisatie	Het multidisciplinaire team plant doelgerichte organisatorische maatregelen die de realisatie en de evaluatie van de vooropgestelde doelen binnen de vooropgestelde periode mogelijk maken. De leraren hanteren veel goed uitgewerkte lesthema's, maken in hun lessen actief gebruik van digitale borden, hebben visuele sterke stappenplannen uitgewerkt voor de leerlingen, ... De leermiddelen, materialen en infrastructuur zijn afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen.
Leer- en leefklimaat	De teamleden creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De teamleden motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. Ze hebben aandacht voor de betrokkenheid en leefwereld van alle leerlingen en ze spreken leerlingen aan op wat ze kunnen. De teamleden begeleiden de leerlingen naar respectvolle omgang en positieve interacties. Ze maken duidelijke afspraken en regels en hanteren die consequent. Alle teamleden geven ontwikkelingsgerichte feedback die ingebed is in het onderwijsleerproces.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	Het multidisciplinaire team benut gedeeltelijk de mogelijkheden om het onderwijsaanbod passend, activerend, betekenisvol en samenhangend te maken. Het aanbod is slechts gedeeltelijk afgestemd op een evenwichtig aanbod van ontwikkelingsdoelen en de onderverdeling ervan in de verschillende levensdomeinen. Zo zijn de geselecteerde doelen binnen de vakken crea en muziek gericht op een te beperkt aantal ontwikkelingsdoelen. Dit is eveneens het geval voor de lessen taal en rekenen in de eerste fase. De lessen functionele vaardigheden en de projectweken omvatten een veel ruimer pallet van ontwikkelingsdoelen en spelen op die wijze gepast in op de einddoelstelling van de algemene en sociale vorming van de opleidingsvorm, nl. maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving met ondersteuning. Het is een werkpunt om de horizontale en verticale samenhang van de algemene en sociale vorming te bewaken en te streven naar een meer evenwichtig aanbod met voldoende aandacht voor alle levensdomeinen en waar nodig gericht op de specifieke ontwikkelingsdomeinen.
Evaluatie van de leerlingenvorderingen	De evaluatie is afgestemd op de geselecteerde doelen en de ontwikkelingsdoelen. De evaluatie is representatief voor het aanbod, transparant en betrouwbaar. De teamleden evalueren in multidisciplinair overleg. Het is een groeikans om de leervorderingen die opgenomen zijn in het schoolloopbaanoverzicht, nog duidelijker op te nemen bij de beeldvorming en te hanteren bij het selecteren van individuele doelen op maat.

Evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau

Het multidisciplinaire team reflecteert geregeld en systematisch over de handelingsplanning van elke individuele leerling. Het team laat echter nog kansen liggen om gericht zowel opvoedkundige (bv. sociaal emotionele aandachtspunten) als onderwijskundige doelen (bv. rond vrijetijdsvaardigheden) te selecteren en de aanpak af te stemmen en bij te sturen.

3.3 Beroepsgerichte vorming in Opleidingsvorm 3 Hoeklasser - kwalificatiefase

Gegevensverzameling

Het multidisciplinaire team verzamelt relevante leerling- en contextgegevens om te komen tot een goed beeld van de beginsituatie van iedere leerling. De verzamelde gegevens zijn actueel voor de teamleden, maar minder vlot hanteerbaar. De teamleden hebben voor de beroepsgerichte vorming een transparant overzicht van de leervorderingen over de schooljaren heen.

Bepalen van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften Het is een werkpunt om er als klassenraad over te waken dat er voldoende genuanceerde behoeften zijn geformuleerd. De teamleden formuleren karig de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften voor de individuele leerling of leerlingengroep. De behoeften zijn momenteel weinig bruikbaar voor de aansturing van de doelenselectie. Het is een werkpunt voor het multidisciplinaire team om zowel sociaal-emotionele behoeften als onderwijskundige noden op een gestructureerde wijze (en voldoende genuanceerd) in kaart te brengen zodat deze kunnen aangewend worden. Dit zal voor de individuele leerling of leerlingengroep de aansturing van de doelenselectie vergemakkelijken.

Doelenkader De doelenselectie is gebaseerd op het opleidingsprofiel Hoeklasser. De vakgroep stelde een schooleigen doelenkader op met voldoende oog voor de concretisering van elke competentie uit het opleidingsprofiel. Hiermee bewaakt de vakgroep de continuïteit en de volledigheid van het aanbod gedurende de schoolloopbaan.

Doelenselectie op maat De klassenraad laat nog kansen liggen om de doelenselectie aan te sturen op basis van multidisciplinair overleg. Ze selecteert doelen die beperkt rekening houden met vastgestelde opvoedings- en onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen. De teamleden selecteren per leerling wel individueel na te streven doelen die aansluiten op vastgestelde geactualiseerde leervorderingen of op de evaluatie van de doelen van vorige planningsperiodes, wat goed is. Het is een ontwikkelkans om doelen op maat te formuleren die voldoende concreet, meetbaar en haalbaar zijn en om individuele doelen met betrekking tot beroepsgerichte competenties duidelijker te omschrijven. De geselecteerde doelen zijn gericht op een harmonische ontwikkeling met daarbij aandacht voor zowel beroepsgerichte- als sleutelcompetenties.

Pedagogisch-didactische planning De vakgroep stelt in overleg de pedagogisch-didactische planning op voor een groep. Ze bepaalt de leerinhouden, methoden en werkvormen met aandacht voor alle competenties. De vakgroep garandeert op basis van oefeningenreeksen en projecten een volledig aanbod dat voldoende gespreid is over de opleiding. De vakgroep organiseert en plant eveneens extramurale vormingsdagen met externe partners waarbij de leerlingen de gelegenheid krijgen om bijkomende lascertificaten te behalen, wat sterk is. Het is een werkpunt om de individuele benadering en de interne differentiatie van een leerling te bepalen vertrekkende vanuit individuele doelstellingen. De didactische planning is nog niet ten volle afgestemd op de beginsituatie en op de vooropgestelde individuele doelen.

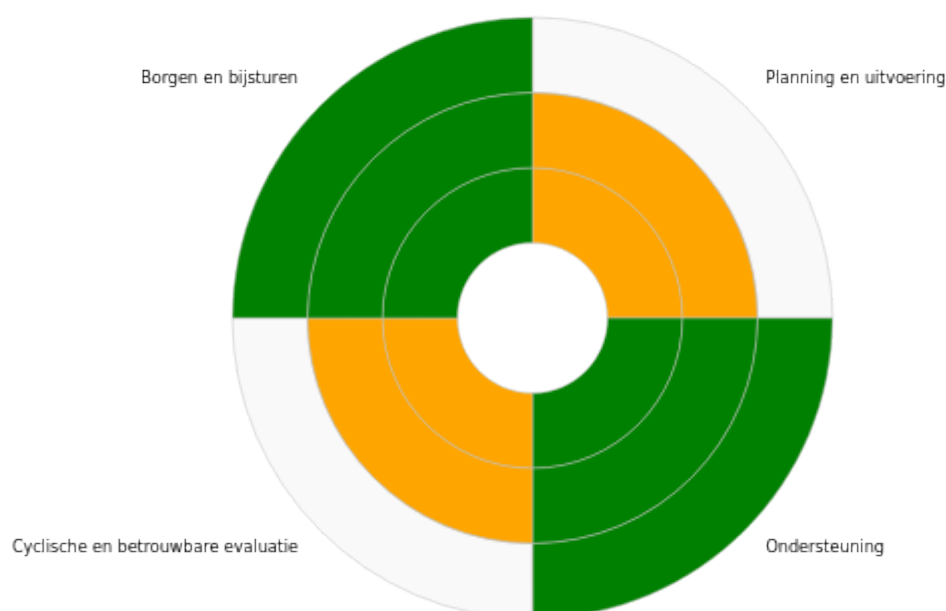
Planning materiële leeromgeving en onderwijsorganisatie	Het multidisciplinaire team plant doelgerichte organisatorische maatregelen die de realisatie en de evaluatie van de vooropgestelde doelen binnen de vooropgestelde periode mogelijk maken. De leermiddelen, materialen en infrastructuur zijn nog niet ten volle afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leraren beschikken over een document met oefeningen en tekeningen in functie van de opdrachten. Ondersteunde stappenplannen en materiaal met aandacht voor visuele ondersteuning is niet voorhanden. De cursus die de vakgroep hanteert ondersteunt niet ten volle het leerproces van de leerlingen en ligt boven het beheersingsniveau omwille van het taalgebruik en de inhoud. Het is een werkpunt om de persoonlijke beschermingsmiddelen consequent te dragen en correct toe te passen. Het fysiek comfort in het theorielokaal op het vlak van netheid ondersteunt het ontwikkelen, leren en onderwijzen, maar is weinig stimulerend.
Leer- en leefklimaat	De teamleden creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De teamleden motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. Dit komt sterk tot uiting in de rustige werksfeer. Het is een groeikans om de zelfstandigheid van de leerlingen in de werkplaats te stimuleren. Ze maken duidelijke afspraken en regels en hanteren die consequent. De teamleden geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback die systematisch ingebed is in het onderwijsleerproces.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	Het multidisciplinaire team realiseert een passend, activerend, betekenisvol en samenhangend aanbod dat afgestemd is op de geselecteerde doelen en op het opleidingsprofiel. De stageactiviteiten sluiten goed aan bij de schoolse opleiding en vorming. Het aanbod is slechts gedeeltelijk afgestemd op de noden van de individuele leerling. De teamleden spelen flexibel in op de noden van de leerlingen maar dit gebeurt eerder intuïtief. Het is een aandachtspunt om het klasinterne aanbod en de instructie af te stemmen op de individuele noden en doelen van de leerlingen. Het is een uitdaging voor het multidisciplinaire team om orthopedagogische strategieën bewust en gepast in te zetten met het oog op het versterken van het ontwikkelingsproces van iedere leerling.
Evaluatie van de leerlingenvorderingen	De evaluatie is afgestemd op de geselecteerde doelen. De evaluatie is representatief voor het aanbod en omvat alle opleidingscompetenties. De vakgroep hanteert objectieve en eenduidige beoordelingscriteria. Het is een aandachtspunt om de vorderingen, stagnaties en regressie te detecteren en te evalueren tijdens het multidisciplinair overleg. De wijze waarop leerlingen tot gepaste zelfevaluatie worden begeleid, staat nog niet op punt. De organisatie en evaluatie van de kwalificatieproef is goed doordacht en gericht op de te verwerven competenties.

Evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau Het multidisciplinaire team laat nog kansen liggen om geregeld en systematisch te reflecteren over de handelingsplanning voor de leerlingengroep of voor de individuele leerling. De teamleden sturen het handelingsplan in beperkte mate bij. De noodzaak om differentiatie handelingsplanmatig te plannen en te verankeren is nog te weinig doorgedrongen.

4 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- onthaal, aankoop en controle arbeidsmiddelen
- valgevaar en toegankelijkheid
- HACCP en voedselveiligheid.

Planning en uitvoering De school plant beperkt maatregelen en acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. De preventieverantwoordelijken van de hoofd- en vestigingsplaats nemen acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan in de vorm van actiefiches maar zijn hierin in niet volledig. Sommige noodzakelijke maatregelen en acties worden niet of slechts gedeeltelijk in het globaal preventieplan en het jaaractieplan opgenomen, waardoor een doelgerichte planmatige aanpak soms uitblijft. De actuele situatie van de school is daarom slechts in beperkte mate zichtbaar in de plannen. De school laat kansen liggen om de geplande acties uit te voeren en om compenserende maatregelen te nemen indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden.

- Ondersteuning** De school en de scholengroep ondersteunen de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorzien planmatig in financiële, materiële en personele middelen. De lokale preventieverantwoordelijken kunnen rekenen op de ondersteuning en deskundigheid van de preventieadviseur. De scholengroep beschikt over een mobiel team dat vanuit haar expertise zaken kan verhelpen en oplossen. De school zet in op sensibilisering van de teamleden maar kan daarin nog groeien. Dit kwam tot uiting bij de controle van de HACCP en voedselveiligheid in de vestigingsplaats waarbij werd vastgesteld dat de houdbaarheidsdatum van levensproducten niet altijd wordt gerespecteerd.
- Cyclische en betrouwbare evaluatie** De school evalueert systematisch en cyclisch bijna alle processen en bijhorende acties. De wijze waarop de risicoanalyse werd opgesteld naar aanleiding van het verslag van Federaal Agentschap voor Voedselveiligheid en de werking van het aankoop- en indienststellingsbeleid zijn hier goede voorbeelden van. De school verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners bij de evaluaties. De school maakt analyses vanuit de externe en interne verslagen om tekorten en werkpunten op te sporen. Toch is er een verschillend kwaliteitsbeeld vast te stellen tussen de hoofd- en de vestigingsplaats. Hieruit blijkt dat de evaluaties niet steeds betrouwbaar zijn. Het is een ontwikkelkans om de interne rondgang systematisch in te plannen en grondiger uit te voeren zodat de school beschikt over een actueel overzicht van de huidige situatie. De inspectie kon tijdens de week verschillende blinde vlekken vaststellen.
- Borgen en bijsturen** De school heeft zicht op haar sterke punten en op de meeste van haar werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Het is een groeikans voor het hele schoolteam om alert en kritisch te blijven om tekorten en risico's op te sporen en zo samen het preventiebeleid te dragen en te ondersteunen.

5   **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het zelfstandig voeren van een kwaliteitsvol beleid.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 5
- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	◆
Organisatiebeleid	◆
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	■
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	Algemene en sociale vorming in Opleidingsvorm 1	Beroepsgerichte vorming in Opleidingsvorm 3 Hoeklasser - kwalificatiefase	Algemene en sociale vorming in Opleidingsvorm 2
Gegevensverzameling	●	●	●
Bepalen van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften	◆	■	◆
Doelenkader	◆	●	◆
Doelenselectie op maat	●	◆	◆
Pedagogisch-didactische planning	●	◆	●
Planning materiële leeromgeving en onderwijsorganisatie	◆	◆	●
Leer- en leefklimaat	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	◆	◆	◆
Evaluatie van de leerlingenvorderingen	●	●	●
Evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau	●	◆	◆

6.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	◆
Ondersteuning	●
Cyclische en betrouwbare evaluatie	◆
Borgen en bijsturen	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de gegevensverzameling.
- De kwaliteit borgen van het leer- en leefklimaat.
- De kwaliteit borgen van de evaluatie van de leerlingenvorderingen.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor algemene en sociale vorming in opleidingsvorm 1.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor algemene en sociale vorming in opleidingsvorm 2.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het bepalen van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het doelenkader.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de doelenselectie op maat.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de planning van de materiële leeromgeving en de onderwijsorganisatie.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het leer- en ontwikkelingsgericht aanbod.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor beroepsgerichte vorming in opleidingsvorm 3 Hoeklasser - kwalificatiefase (erkenningsvoorwaarde).